
Sesijas dokuments

B9-0144/2024

26.2.2024

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par kritisko situāciju Kubā
(2024/2584(RSP))

Gabriel Mato, Michael Gahler, Leopoldo López Gil, Paulo Rangel, Antonio López-Istúriz White
PPE grupas vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par kritisko situāciju Kubā
(2024/2584(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcija par Kubu, īpaši 2023. gada 12. jūlija rezolūciju par stāvokli saistībā ar ES un Kubas Politisko dialogu un sadarbības nolīgumu (*PDCA*), ņemot vērā Augstā pārstāvja neseno vizīti salā¹,
  - ņemot vērā Politiskā dialoga un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Kubas Republiku, no otras puses, (*PDCA*)², kas parakstīts 2016. gada decembrī un ko provizoriski piemēro no 2017. gada 1. novembra,
  - ņemot vērā Kubas konstitūcijas 5. pantu,
  - ņemot vērā 1966. gada 16. decembra Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un citus starptautiskos līgumus un instrumentus cilvēktiesību jomā,
  - ņemot vērā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēto pilsoniskās sabiedrības organizācijas definīciju,
  - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā 2017. gada 5. jūlijā Parlaments deva piekrišanu *PDCA*, kurā iekļauti skaidri nosacījumi ar mērķi uzlabot cilvēktiesību un demokrātijas situāciju Kubā un apturēšanas klauzula, ko piemērot cilvēktiesību noteikumu pārkāpšanas gadījumā; tā kā tam pievienotajā rezolūcijā Kubas iestādes tika aicinātas atļaut Parlamenta delegācijām iebraukt valstī un tikties ar saviem sarunu partneriem;
- B. tā kā vairākos ES un Kubas *PDSN* pantos, proti, 1., 2. un 3. pantā, ir noteikti skaidri principi attiecībā uz vienlīdzību, savstarpīgumu, savstarpēju cieņu un kontaktu, dialoga un sadarbības stiprināšanu starp abu valstu pilsoņiem;
- C. tā kā politieslodzīto un pārliecības dēļ ieslodzīto personu skaits Kubā ir būtiski palielinājies — 2024. gada 31. janvārī tās kopā bija 1066 personas, no kurām 33 aizturēšanas brīdī bija nepilngadīgas, — un tā kā kopš 2018. gada šis skaitlis ir astoņkārtīgi palielinājies, tostarp par 170 personām pēdējos 12 mēnešos, proti, vidēji vairāk nekā 14 politiski motivētas aizturēšanas gadījumi mēnesī; tā kā cilvēktiesību organizācijas ir dokumentējušas arī vairāk nekā 11 000 “pirmstiesas” lietas, kurās vidējais piespriestais apcietinājuma ilgums ir 2 gadi un 10 mēneši;
- D. tā kā ANO jau iepriekš ir paudusi Kubai savas bažas par reliģisko līderu aizturēšanu un ieslodzīšanu valstī; tā kā 2023. gada 16. novembrī piecas ANO īpašo procedūru pilnvarotās personas un referenti nosūtīja Kubai paziņojumu, kurā viņi aprakstīja un

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0280.

² OV L 337I, 13.12.2016., 3. lpp.

nosodīja Kubas piemēroto modeli, proti, evaņģēliskās baznīcas mācītāju un katoļu priesteru, musulmaņu imamu un *Yoruba/Santería* reliģisko līderu sistemātisku vajāšanu, ieslodzīšanu un spīdzināšanu;

- E. tā kā cilvēktiesību organizācijas turpina dokumentēt tiesību uz vārda brīvību, miermīlīgu pulcēšanos un biedrošanos apspiešanas gadījumus Kubā, kuros valsts iestādes ir aplāpējušas atšķirīgu viedokļu paušanu un vērsušās pret cilvēktiesību aizstāvjiem;
- F. tā kā Parlaments ir vairākkārt atgādinājis EĀDD, ka neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības pārstāvju līdzdalība politiskajos dialogos un nolīguma sadarbības projektos ir svarīgs *PDCA* elements, kā minēts tā 36. pantā, un ka būtu nekavējoties jānovērš situācija, kura vērojama kopš nolīguma parakstīšanas, proti, ka neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības pārstāvji nevar izmantot sadarbībai paredzētos līdzekļus un/vai līdzdarboties nolīguma īstenošanā, bet šāda līdzdalība un piekļuve sadarbības līdzekļiem tiek nodrošināta vienīgi valstij daļēji piederošiem vai valsts kontrolē esošiem uzņēmumiem;
- G. tā kā 2024. gada 2. janvārī ANO publiskoja savu Kubas režīmam nosūtīto apsūdzības vēstuli, kurā to apsūdz piespiedu darba izmantošanā, kas ir viens no mūsdienu verdzības veidiem, kuru nosodījuši īpašie referenti cilvēku tirdzniecības un verdzības jautājumos; tā kā vairākas starptautiskās organizācijas ir nosodījušas to, ka Kubas civilpersonas, kas nodarbinātas ārvalstīs, piemēram, ārsti, skolotāji, jūrnieki, inženieri, mākslinieki un sportisti, kļūst par cilvēku tirdzniecības upuriem, jo ir pakļautas tādiem ļoti ierobežojošiem likumiem un noteikumiem, kas nepārprotami ietekmē viņu pamatbrīvības, kā, piemēram, Kriminālkodeksa 176. pants, Kubas Ārējās tirdzniecības ministrijas 2020. gada Rezolūcija Nr. 368, Migrācijas likums, 2012. gada Dekrēts Nr. 306 un citi;
- H. tā kā Kubai pakāpeniski uzspiestais režīms izslēdz jebkādas izredzes uz demokrātiskām pārmaiņām, jo Kubas konstitūcijas 5. pants nosaka, ka “Kubas unikālā Martī, Fidela Kastro un marksistiski ļeņiniskā komunistiskā partija” ir augstākais politiskais spēks un sabiedrības un valsts vadītāja, un tā kā 4. un 229. pants nosaka pašreizējo politisko sistēmu par nemaināmu;
- I. tā kā Kubas iestādes sistemātiski atsakās ļaut Kubā iebraukt oficiālām Eiropas Parlamenta komitejām, delegācijām un politiskajām grupām, starptautiskajām cilvēktiesību organizācijām un citiem neatkarīgajiem cilvēktiesību situācijas novērotājiem, tostarp ANO īpašajiem referentiem, lai arī tie ir gadiem ilgi uzsvēruši vajadzību apmeklēt Kubu;
- J. tā kā 2023. gada 23. novembrī Eiropas Parlamenta Priekšsēdētāju konference atļāva nosūtīt *ad hoc* delegāciju uz Kubu, pamatojoties uz Kubas vēstnieka 2023. gada 20. septembra Beļģijai un Eiropas Savienībai adresēto ielūguma vēstuli; tā kā 2023. gada 19. decembrī Kubas parlamenta priekšsēdētāja vietnieks informēja ES vēstnieku Kubā par atteikumu uzņemt Parlamenta delegāciju, kā pamatojumu minot, ka tā “nevēlas uzņemt Eiropas Parlamenta deputātus, kuri darbojas pret Kubas interesēm un ir viennozīmīgi Amerikas Savienoto Valstu sabiedrotie”; tā kā Kubas Republikas vēstnieks savā 2024. gada 25. janvāra vēstulē Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam norādīja, ka Eiropas Parlamenta *ad hoc* delegācijas uz Kubu priekšsēdētājs un divi citi

tās locekļi saistībā ar teroristiskām darbībām ir iekļauti attiecīgā valsts nozīmes personu un organizāciju ... sarakstā, jo uztur saikni ar pilsoņiem un organizācijām un atbalsta tos; tā kā 2023. gada novembrī Eiropas Parlamenta telpās tika uzņemta Kubas parlamenta delegācija;

- K. tā kā Parlaments savu Saharova balvu par domas brīvību Kubas aktīvistiem ir piešķīris trīs reizes: *Oswaldo Payá* 2002. gadā, organizācijai “Sievietes baltā” 2005. gadā un *Guillermo Fariñas* 2010. gadā; tā kā Saharova balvas laureāti un viņu radnieki joprojām tiek regulāri vajāti un iebiedēti un viņiem tiek liegta iespēja izceļot no valsts un piedalīties starptautiskos pasākumos;
- L. tā kā *PDCA* nav izdevies sasniegt savu galveno mērķi — uzlabot pamatbrīvību ievērošanu Kubā,
1. pauž nožēlu, ka, neraugoties uz laiku, kas pagājis kopš *PDCA* stāšanās spēkā, situācija demokrātijas, brīvības un cilvēktiesību jomā Kubā nav uzlabojusies; uzsver, ka, gluži pretēji, cilvēktiesību situācija šajā salā ir vēl vairāk saasinājusies un pasliktinājusies un nolīguma pamatnoteikumi tiek skaidri un sistemātiski pārkāpti;
  2. uzsver, ka visām pusēm ir pienākums pildīt *PDCA* saistošos noteikumus un ievērot cilvēktiesību universāluma principu; atgādina, ka *PDCA* ir iekļauta tā dēvētā cilvēktiesību klauzula — būtisks ES starptautisko nolīgumu elements —, kas cilvēktiesību noteikumu pārkāpšanas gadījumā ļauj apturēt nolīguma darbību;
  3. visstingrākajā veidā nosoda sistemātiskos cilvēktiesību pārkāpumus un vardarbību, ar ko Kubas režīms vērsas pret protestētājiem, politiskajiem disidentiem, reliģiskajiem līderiem, cilvēktiesību aktīvistiem, neatkarīgajiem māksliniekiem un citām personām; mudina Kubas iestādes nekavējoties izbeigt represīvo politiku; nosoda reliģiskās brīvības trūkumu Kubā;
  4. pauž bažas par politeslodzīto skaita satraucošo pieaugumu — vairāk nekā astoņas reizes kopš 2018. gada —, kas padara Kubu par lielāko politisko aktīvistu un disidentu cietumu Latīņamerikā; prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot patvaļīgi apcietinātās personas, kuras aizturētas tikai tādēļ, ka īstenojušas savas cilvēktiesības, tostarp tiesības uz vārda brīvību un miermīlīgu pulcēšanos; prasa arī atcelt ļaunprātīgas kriminālapsūdzības un atļaut trimdā dzīvojošajiem kubiešiem atgriezties savā valstī;
  5. nosoda Kubas režīma praksi neļaut likumīgām pilsoniskās sabiedrības organizācijām apmeklēt ES un Kubas pilsoniskās sabiedrības seminārus; uzskata, ka EĀDD un ES delegācija Havanā rīkojās nepieņemami, piekrītot no politiskajiem un cilvēktiesību dialogiem izslēgt Kubas demokrātisko opozīciju, kā arī neatkarīgās un likumīgās Kubas un Eiropas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, jo Kubas iestādes neapstiprināja to iekļaušanu, un tādēļ nebija iespējams īstenot būtisku daļu *PDCA* mērķu, kā arī netika ievērota nolīguma parakstītāju — Parlamenta un ES dalībvalstu — griba;
  6. pauž dziļas bažas par piespiedu darba izmantošanu Kubā un nosoda Kubas valsts organizētu piespiedu darbu, kurā iesaistīti galvenokārt medicīnas brigāžu darbinieki, taču arī skolotāji, žurnieki, inženieri, mākslinieki, sportisti un citi; nosoda to, ka 78 % no starptautisko misiju „brīvprātīgajiem” — kā viņi paši to norādījuši — ir nosūtīti darbā pret savu gribu vai tika piespiesti atbilstoši ierobežojošo struktūru noteikumiem;

7. norāda, ka 2023. gada novembrī Eiropas Parlaments savās telpās laipni uzņēma Kubas parlamenta deputātus, tostarp Kubas parlamenta sekretāru *Homero Acosta*, un pret viņiem izturējās ar cieņu; paziņo, ka aizliegums ieceļot Kubā, kas joprojām noteikts tikai vienai Eiropas iestādei, proti, Eiropas Parlamentam, ir nepieņemams un veido *PDSN* pārkāpumu; noraida Kubas lēmumu atteikt Parlamenta *ad hoc* delegācijas vizīti un mudina Kubas iestādes ievērot *PDCA* principus un ļaut Parlamenta pārstāvjiem apmeklēt valsti; prasa saskaņā ar *PDCA* vienlīdzības, savstarpīguma un savstarpējas cieņas principiem pieņemt līdzīgus pasākumus, proti, liegt piekļuvi Parlamenta telpām ikvienam Nacionālās tautas varas asamblejas vai Kubas režīma pārstāvim, un šādu atteikumu attiecināt arī uz citām ES iestādēm;
8. prasa Kubas iestādēm saskaņā ar *PDSN* atļaut delegācijai, kuras sastāvā ir Eiropas Parlamenta, citu ES iestāžu un dalībvalstu, kā arī neatkarīgu cilvēktiesību organizāciju pārstāvji apmeklēt valsti, lai uzraudzītu tiesas procesus un tiktos ar simtiem aktīvistu un vienkāršo Kubas iedzīvotāju, kuri joprojām ir ieslodzīti par vārda un pulcēšanās brīvības īstenošanu; aicina PV/AP uzsvērti norādīt uz to, ka Parlamentam ir atkārtoti liegta iespēja sazināties ar Kubas iestādēm, un mudināt minētās iestādes nekavējoties atcelt šo lēmumu;
9. atkārtoti aicina Padomi piemērot ES globālā cilvēktiesību sankciju režīma (ES Magnitska likums) noteikumus un pieņemt sankcijas pret personām, kas ir atbildīgas par pastāvīgajiem cilvēktiesību pārkāpumiem Kubā, — gan pret *Miguel Díaz-Canel* kā visaugstāko amatpersonu Kubas drošības spēku komandķēdē, gan citām augsta ranga amatpersonām Kubas valdībā, kā arī pret visiem tiem, kas atbildīgi par politieslodzīto apcietināšanu;
10. atkārtoti prasa ES piemērot *PDSN* 85. panta 3. punkta b) apakšpunktu, lai saistībā ar Kubas valdības izdarītajiem nolīguma pārkāpumiem nekavējoties sasauktu apvienotās komitejas sanākumi, jo tas ir „īpašas steidzamības gadījums”, kas prasa apturēt nolīguma darbību; uzsver, ka šādi nolīguma pārkāpumi aptver pastāvīgus un būtiskus demokrātijas principu pārkāpumus, kā arī Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā izklāstīto un *PDSN* 1. panta 5. punktā uzsvērtu cilvēka pamattiesību un pamatbrīvību neievērošanu; uzsver, ka nolīguma darbība būtu jāaptur, jo, neraugoties uz atkārtotiem Parlamenta aicinājumiem, Kubas režīms minētos pārkāpumus nav novērsis;
11. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Kubas valdībai un Kubas Nacionālās tautas varas asamblejai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Komisijai, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO augstajai komisārei cilvēktiesību jautājumos, kā arī Latīņamerikas un Karību jūras reģiona kopienas valstu valdībām.